*І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 135. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го ЛИПНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 20, 1972 No. 135. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Середа, 19 липня 1972 року

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН ПОВЕРНУВСЯ з вакацій у Сан Клементе в Каліфорнії до Вашингтону. Під час того відпочинку Президент також немало працював. У Вашингтоні Р. Ніксон зустрівся із секретарем торгівлі Пітерсоном, який у четвер має відлетіти до Москви для переговорів про дальший розвиток торговельних відносин між ЗСА і СССР. Найбільшою перепоною в розвитку торгівлі між обома країнами є питання про кредити, що їх домагається Москва, але Білий Дім пов'язує ту справу з поверненням великого боргу СССР з часів другої світової війни. Секретар торгівлі Пітерсон повезе до Москви декілька конкретних пропозицій президента Р. Ніксона.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД РОЗПОЧАВ досліджувати справу торгівлі зброєю, призначеною для вояків нелегальної Ірляндської Республіканської Армії в Північній Ірляндії. Уряд не забороняє громадянам ірляндського походження збирати добровільні пожертви на потреби Північної Ірляндії, але буде переслідувати тих, які під тією маркою купують і переправляють туди зброю із ЗСА. Покищо поліція затримала п'ятеро осіб у районі Ню Йорку, всі вони — вихідці з Ірляндії.

ФЕДЕРАЛЬНА РАДА РЕЗЕРВ у Вашингтоні повідомила, що індустріяльна продукція в ЗСА зростала й далі в червні, але вже не з такою швидкістю, як у попередніх місяцях. Речник Ради Резерв подав до відома, що в червні продукція у всій країні збільшилася на три десятих відсотка.

ВПЛИВОВИЙ ПАРТІЙНИЙ ПРОВІДНИК Ричард Дейлі, посадник міста Чикаґа, заявив, що він разом із 58 іншими демократичними делеґатами підтримає всіх кандидатів Демократичної партії у президентських виборах. Р. Дейлі не допустили на Конвенцію Демократичної партії в Маямі Біч. З його заяви не відомо, чи він підтримуватиме кандидатуру сенатора Джорджа МекҐоверна на Президента ЗСА.

З ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТОМ СПІРО ЕҐНЮ мало не стався нещасливий випадок на дорозі біля Ню Йорку. В Асторії ескорта із шести авт, що супроводжала віце - президента, зударилася з автом 58-річного Джона Мартоніка. Два аґенти таємної служби й міський дедектив та Мартонік були відносно легко поранені, віце - президент С. Еґню при тому не потерпів.

З ХАРТУМУ В СУДАНІ повідомляють, що президент Судану Гаафар Аль-Німейрі звернеться до свого уряду з пропозицією відновити дипломатичні взаємини із З'єднаними Стейтами Америки. Сповістить про це генерал Німейрі у своїй промові в суботу цього тижня, в річницю його повернення до влади після короткотривалого повороту, що його перевели комуністи минулого року. Були перервані ці взаємини 1967 року під час арабсько - ізраїльської війни. Після свого повернення до влади ген. Німейрі викинув із Судану усіх членів совєтської амбасади, обвинувачуючи водночас із цим Москву у підтримуванні комуністичної змови.

ПІВДЕННОВ'ЄТНАМСЬКІ ПАРАШУТИСТИ підійшли уже до центру окупованого північними в'єтнамцями міста Квантрі. Вони знаходяться на яких 200 ярдів від цитаделі, що в ній окопався для оборони цілий полк добре озброєної й виряджено північнов'єтнамської піхоти. В наступі південних в'єтнамців видатну ролю відіграє артилерія й американські бомбардувальники.

ВІРОГІДНІ КОМУНОКИТАЙСЬКІ ДЖЕРЕЛА заперечили категорично ствердження американських конґресменів Гейла Боґґса та Джералда Форда, провідників демократичної і республіканської фракції й у Палаті Репрезентантів, які, повернувшися із відвідин в Комуністичному Китаю, заявили, що лідери цієї комуністичної країни бажають собі дальшої американської „присутности" на Далекому Сході. Цю заяву використали були московські керівники у „Правді" для атак на комунокитайський режим. Не зважаючи на це заперечення, конґресмен Форд далі обстоює свою заяву, що лідери комуністичного Китаю вважають „присутність" на Далекому Сході вітальною для стабілізації миру і безпеки світу.

ПІВНІЧНОВ'ЄТНАМСЬКИЙ РЕЖИМ проголосив наказ, що всі громадяни, змобілізовані для праці і для служби в робочих командах, зобов'язані виконувати кожну доручену їм працю чи завдання. В наказі попереджено, що ті, хто буде ухилятися від праці, будуть карані двома роками примусових робіт. Проголошено наказ з уваги на важку ситуацію, що в ній опинилося населення Північного В'єтнаму, зокрема з огляду на важкі шкоди, що їх спричинило американське бомбардування.

КОМУНОКИТАЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЧЖОУ ЕН-ЛАЙ заявив під час одного прийняття в Пекіні, що підписані Совєтським Союзом і З'єднаними Стейтами Америки у Москві під час перебування там президента Ніксона в травні цього року договори про обмеження стратегічного зброєння ще не визначають якогось дальшого кроку для припинення зброєнь взагалі. За словами Чжоу Ен-лая, ці договори стали початком дальших перегонів у зброєннях між обома державами, бо ще не засохло чорнило в підписах, як ЗСА проголосили асиґнування дальших більйонів долярів на продукцію нового типу зброї.

ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ

1,876 НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗА ПІВ РОКУ

У червні прийнято до Українського Народного Союзу 383 нові члени, що збільшує загальну кількість новоприйнятих членів у першому півріччі 1972 до 1,876. У червні найкращі успіхи в організаційній праці мали: Дарія Малюк з 61-го Відділу, яка зорганізувала 13 нових членів, та Квітка Стецюк (Відд. 25), Анна Гарас (Відд. 47), І. Петрунцьо (Відд. 78), О. Чабан (Відд. 242), М. Гентош (Відд. 305), М. Захарко (Відд. 349), М. Семків (Відд. 379), І. Геврик (Відд. 445) та П. Волощук (Відд. 505), які в тому місяці зорганізували по 10 нових членів. З поодиноких Округ, в червні найкращі успіхи мали: Чикаґо — 52 члени, Ню Йорк — 41 член та Філядельфія — 37 членів. Чотири Області, що находяться під опікою обласних організаторів, в червні здобули: Область С. Гавриша — 140 членів, область Є. Репети — 96 членів, область В. Оріховського — 73 члени і область В. Дідюка — 47 членів.

Посадник Ню Йорку Джон Ліндзі проголосив проклямацію Тижня Поневолених Націй

Ню Йорк. — У вівторок 18 липня в Сити Гол у Ню Йорку посадник міста Джон Лідзі в присутності великої групи різних представників особисто проголосив Проклямацію Тижня Поневолених Націй. Під час проголошення були присутні: голова Комітету Тижня Поневолених Націй суддя Метю Трой, керівник Відділу Поневолених Націй Е в р опи Вацлозас Сідзікаускас і голова Американських Прихильників АБН, ПАБНА, д-р І. Дочефф; від української спільноти були репрезентанти: адв. Роман Гуглевич — голова Об'єднаних Українсько - Американських Організацій Ню Йорку, Метрополітального Відділу УККА, мґр І. Базарко — директор Канцелярії УККА, д-р Вол. Душник — редактор видань УККА, д-р О. Соколишин від УККА, п-ні Марія Душник від УНСоюзу та від Організації Жінок за Свободу, п-і Люся Гой від 1-го Відділу СУА, репрезентантки СУМА Єлисавета Чарторийська, Леся Цебрій, кореспондентка „Свободи" і „Українського Тижневика", студентка журналістики Галина Матковська, та ін. представники.

У Проклямації посадника Ню Йорку Джона Ліндзі, між ін., сказано, що „особиста свобода — це наріжний камінь, на якому майже 200 років тому збудовано З'єднані Стейти. Але й сьогодні у світі є народи, які змагаються за право вибирати самим собі свій шлях життя. Як американці, які вірять у справедливість демократії, ми переконані, що кожна людська одиниця повинна мати таку ж свободу, якою ми втішаємось. І ми висловлюємо нашу глибоку симпатію до Поневолених Націй та їхніх справедливих аспірацій". Цією Проклямацією було проголошено Тиждень Поневолених Націй в Ню Йорку від 16 до 22 липня 1972 року.

Відчитання Проклямації відбулося в Блакитній Залі міської Управи.

Українці Чикаґо беруть участь у поході з нагоди Тижня Поневолених Націй

Чикаґо. — У суботу 22-го липня в Чикаґо буде відзначено Тиждень Поневолених Націй, що стало вже доброю загальноамериканською традицією. Разом з іншими національними групами, українці цього великого промислового міста виступлять зорганізованими лавами, у позмозі народній ноші, з організаційними прапорами і з синьо-жовтим національним. Українська збірка о 11-й ранку на вулиці Вокер Драйв і Ля-Сел вулиця, звідки розпочнеться похід по маґістральній Стейт вулиці. Для більшої зручности демонстрантів, того ранку з-під Дому СУМА при Чикаґо і Кемпбел від'їдуть автобуси точко о год. 10:30 до місця збірки демонстрантів. Хто бажав би допомогти покрити фінансові видатки, може внести пожертву в канцелярії Ліґи Американців Українського Походження. Звернення до українців у Чикаґо підписали від Українського Громадсько г о Комітету Тижня Поневолених Націй у Чикаґо: мґр Уляна Целевич, Тарас Шпікула, Василь Іващук, Роман Кобилецький.

Цієї суботи в Пассейку відзначать Тиждень Поневолених Націй

Пассейк, Н. Дж. — Заходами Відділу УККА Пассейк-Кліфтон, цієї суботи 22-го липня о год. 11-ій перед полуднем збереться валка автомобілів на Говп евеню напроти Української Централі і потім впродовж двох годин буде проїздити наступними вулицями міст: Говп евеню, Президент вул., Мейн евеню, до Парку Тараса Шевченка, Лексінґтону евеню, Пассейк евеню, Пассейк вулиця, Дейтон евеню, Перша вулиця, Паркер евеню і Монрой вулиця. На всіх автомобілях будуть відповідні написи, гасла й транспаренти: про московсько - комуністичний терор, про переслідування українських та ін. інтелектуалістів, русифікацію тощо. Прохожим будуть роздавати інформаційні листівки. Відділ УККА Пассейк - Кліфтон закликає всіх, хто матиме в той час змогу, взяти участь у цій валці авт, щоб так відгукнутись на заклик Президента ЗСА про відзначування Тижня Поневолених Націй і використати особливу нагоду для інформації та формування американської громадської думки про Москву й СССР.

Джордж Міні проти одностайного становища зорганізованого робітництва у виборах

Вашинґтон. — В середу, 19-го липня, тут мало відбутися спеціяльне засідання Ради Директорів Американської Федерації Праці - Конґресу Індустріяльних Організацій і президент цієї могутньої і впливової федерації професійних спілок, Джордж Міні, ще напередодні нарад звернувся особисто листом до впливовіших членів Ради, намагаючись не допустити до голосування в справі підтримки кандидатури сенатора Джорджа МекҐоверна з боку зорганізованого робітництва. Згідно з інформаціями, Міні дораджує переголосувати „невтральність" головної репрезентації зорганізованого робітництва в цьогорічних листопадових виборах, що дало б кожному членові професійних спілок моральну апробату голосувати на кандидата його власного вибору. Загально вважалось, що ця пропозиція 77-літнього лідера зорганізованого робітництва буде схвалена.

Палата Репрезентантів схвалила три законопроєкти для контролі недуг

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів у вівторок, 18-го липня, схвалила три більші законопроєкти для контролі заразливих недуг, признаючи стейтам і містам відповідні фонди для щеплень проти таких недуг. Венеричні недуги, кір і туберкульоза є між тими, що їх в законопроєкті зокрема називається та звертається на них увагу. Закон передбачає 270 мільйонів долярів видатків на контролю цих недуг. Закон схвалено більшістю 386 голосів проти двох, хоча Уряд був проти нього, арґументуючи своє неґативне становище тим, що боротьба з цими недугами та зв'язані з цим видатки охоплені іншими законами про опіку над здоров'ям і тому ще додаткові закони в тій самій справі є зайві. Уряд був також проти другого закону, що його Палата Репрезентантів схвалила більшістю 280 голосів проти десяти та який передбачає встановлення інституту дослідів старіння і зв'язаних з цим недуг у рямках Крайового Інституту Здоров'я. Третій схвалений Палатою закон постановляє поширення повновластей Крайового Інституту Серця і Леґенів для дослідів та поборювання недуг серця, леґенів і кровоносних судин, що їх статистичні дані окреслюють як першу і головну причину смертности в Америці.

З ЄГИПТУ ВИКИНУЛИ 5 000 СОВЄТСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ ДОРАДНИКІВ Й ЕКСПЕРТІВ

Анвар ель-Садат

Вашинґтон. — Згідно з одержаними тут з Каїро повідомленнями, президент Єгипту Анвар ель-Садат наказав п'яти тисячам совєтських військових дорадників й експертів, які допомагали досі вишколювати й озброювати єгипетську армію, покинути негайно територію Єгипту і виїхати до Совєтського Союзу. Водночас із цим Садат проголосив рішення єгипетськопо уряду про поставлення усіх совєтських баз і військового виряду під виключну контролю єгипетських збройних сил. Деякі групи з-поміж цих дорадників й експертів уже виїхали до Совєтського Союзу. Проголосив це рішення Садат під час засідання Центрального Комітету Арабського Соціялістичного Союзу, який є одинокою політичною організацією в країні. У своїй півторагодинній промові, в яку було включене повідомлення про викинення совєтських військових дорадників й експертів, Садат висловлювався прихильно про Совєтський Союз і навіть закликав до розмов із совєтським керівництвом в справі „нового етапу" у взаєминах між Єгептом і СССР, але одностороннє і несподіване рішення єгипетського режиму інтерпретують, як вияв глибоких розбіжностей між Єгиптом і Совєтським Союзом, яке може мати далекосяжні наслідки. Покищо невідомо, як поставиться уряд Садата до решти совєтського військового персоналу в Єгипті, кількість якого обраховують на 10 до 15 тисяч і який обслуговує протиракетні і протилетунські бази, як також яких двісті летунів — пілотів доставлених Єгиптові Совєтським Союзом бойових і розвідувальних літаків, здебільшого типу МІҐ. У своїй промові Садат натякав на те, що Совєтський Союз не доставив на час Єгиптові потрібної зброї й виряду і тому ж ударемнив пляновану Єгиптом інвазію проти Ізраїлю і не доміг Єгиптові нічим, щоб відзискати окуповану Ізраїлем територію. До того ж совєтські керівники намагалися пов'язати свою допомогу з різними вимогами, спрямованими на здержання Єгипту від інвазії. Натякнув Садат також і на те, що на його рішення зредукувати мілітарну присутність СССР в Єгипті вплинули відвідини през. Ніксона в Москві, під час яких вирішено довести до відпруження конфлікту на Близькому Сході. У зв'язку з рішенням уряду Садата усунути з Єгипту совєтських військових дорадників й експертів, із Бейруту в Ливані повідомляють, що вплинуло на це рішення головним чином внутрішнє незадоволення в Єгипті із надмірної залежности від Совєтського Союзу і вимоги унезалежнитися від совєтських впливів і диктату. В політичних колах ЗСА сподіваються, що в даній ситуації не виключене зближення Єгипту до ЗСА й інших держав Заходу.

Сенатор Гю Скотт пропонує през. Ніксона для мирової нагороди Нобеля

Вашинґтон. – Сенатор Гю Скотт, лідер республіканців у Сенаті плянує найменувати президента Ричарда Ніксона як кандидата на мирову нагороду Нобеля. Речник сен. Скотта заявив, що сенатор приготовляє документацію, потрібну для найменування. В документації будуть згадані поїздки през. Р. Ніксона до Пекіну і Москви, американсько-совєтський договір про обмеження стратегічного зброєння та полегшення торговельних бар'єр між ЗСА з одного боку та Совєтським Союзом і Комуністичним Китаєм з другого. Номінацію треба подати до Стокгольму до 1 лютого 1973 року. Нагороду, уфундовану винахідником динаміту д-ром Альфредом Нобелем, признають після цього реченця. В 1971 році лавреатом мирової нагороди Нобеля був канцлер Західньої Німеччини Віллі Брандт. В 1964 році цю нагороду одержав провідник американських неґрів д-р Мартін Лютер Кінґ.

Значне безробіття в Канаді може викликати припинення нової іміґрації

Оттава. — 21 мільйон населення на велетенські простори Канади це дуже мала кількість. Є чимало діячів, які вважають, що Канада повинна б мати щонайменше 50 мільйонів людей, щоб освоїти кольосальні простори й багатства. Але тепер у Канаді вже є 6 відсотків безробітних, і їхня кількість покищо не зменшується. Тому серед частини населення й серед окремих кіл уряду виникнула думка, що можливо треба сповільнити чи й припинити іміґрацію з інших країн до Канади, щоб дати більше місць праці для громадян - канадійців, і в той же час сприяти біологічному розвитку канадійського народу, щоб збільшити його чисельність. Але проти таких думок, не згідних з усіми попередніми традиціями Канади щодо вільної іміґрації, виступають деякі представники уряду, вважаючи, що Канада завжди буде потребувати нових рук, особливо до тих місць праці, яких уникають канадійські громадяни. Уряд прем'єра П'єра Елліота Трудо повинен буде якось вирішити цю проблему. Сподіваються, що залишається невирішеною вона буде вирішена в дусі канадійської традиції — гостинного відношення до бажаючих поселитись у Канаді. В Іміґраційному Бюрі в Оттаві є понад 13 000 справ, які треба перевірити, розглянути й винести рішення про долю кожного окремого іміґранта, який прибув до Канади без права там назавжди поселитись, але подав прохання про постійне поселення. Коли одній жінці з Польщі, Алісії Верцьох, хотіли відмовити в праві залишитися в Канаді, то вона наклала на себе руки. Аж по її смерті виявилось, що влаcті таки не хотіли її відсилати назад до Польщі, але те повідомлення надійшло запізно.

Перші суди над арештованими в Україні діячами закінчилися суворими вироками

Москва. — Згідно з повідомленням пресової служби Ройтера з 18 липня ц. р. в Україні, у висліді окремих судових процесів, засуджено на довгоречинцеве ув'язнення в таборах суворого режиму трьох українців, пов'язаних із великою акцією КҐБ проти націоналістів і їхніх республік. Інформації про засуди одержано із звичайно достовірних джерел.

Двох з-поміж підсудних засуджено за антисовєтську аґітацію і, як інформують із дисидентських кіл, за поширювання підпільної літератури. Один з них Лев Сергієнко був засудженей на сім років ув'язнення в таборах суворого режиму і три роки інтернування на засланні. Другого — Романа Ракіцького засуджено на п'ять років ув'язнення в таборі суворого режиму.

Третій із суджених, 70-літній Дмитро Шумук, був засуджений на десять років ув'язнення в таборах суворого режиму і 5 років на засланні. Немає докладних даних про те, в чому його обвинувачувано.

Судові процеси, які відбулися в Київській області цього й минулого місяця, є вислідом проведених цього року органами безпеки арештів понад сто осіб в Україні, про що повідомляла „Хроніка поточних подій".

Названа „хроніка", стверджує, що вона не мала змоги перевірити повідомлень про ці присуди, але ж інформує, що багато українців пишуть звернення до Верховного Совєту (леґіслятивного совєтського органу) з пересторогами проти совєтської системи „придушування національної свідомости" в Україні.

До повідомлення Ройтера треба додати, що засуджений Дмитро Шумук був обтяжений зізнаннями Лева Селезненка, як автор „рукопису злісного антирадянського змісту", як про це згаду: Л. Селезненко у своїй „покаянній заяві", надрукованій у цьому ж числі „Свободи".

Проголосив ,,покаянну заяву" також Л. Селезненко, хемік, що з ним зустрічався Ярослав Добош

Київ. — В місцевій щоденній „Робітничій газеті", що є органом професійних спілок УССР, в числі з 8 липня появилася нова „покаянна заява", із якою органи КҐБ примусили виступити київського хеміка Леоніда Селезненка, арештованого у зв'язку із справою бельгійського студента українця Ярослава Добоша, що йому, згідно із заявою останнього, він мав передавати різні матеріяли й інформації. У своєму „відкритому листі" до редакції „Робітничої газети" Л. Селезненко обтяжує заарештованих разом із ним В. Стуса, І. Світличного, Д. Шумука, Є. Сверстюка, Ганну Коцурову, З. Антонюка, підтверджуючи їхні „незаконні дії та вчинки антигромадського характеру".

У „Відкритому листі", уривки з якого подані нижче Л. Зелезненко пише:

„Шановна редакціє! У газеті „Радянська Україна" від 2 березня 1972 року я прочитав відкритого листа З. Франко, де вона розповіла про свої антирадянські вчинки, що підлягають карному засудженню, і засудила їх. Пізніше я ознайомився з заявою підданого Бельгії Ярослава Добоша, зробленою ним на прес - конференції в місті Києві . . .

„Мене було заарештовано в зв'язку зі справою Я. Добоша, як співучасника В. Стуса, І. Світличного, Д. Шумука, за розповсюдження літератури ворожого, наклепницького характеру. На слідстві я повністю зрозумів всю згубність своїх вчинків, які є нічим іншим, як злочином проти свого народу та його держави і які зробили мене пособником бандерівських прихвоснів. Тепер я рішуче засуджую свої ворожі дії та вчинки . . .

„Певну роль у формуванні моїх націоналістичних поглядів відіграло особисте знайомство з В. Стусом та І. Світличним, які зводили наклеп на національну політику в нашій країні. Це зробило неґативний вплив на напрямок мого мислення. Я сліпо вірив та поділяв ці погляди, не намагаючись дати критичної оцінки та належної відсічі таким розмовам, хоча й добре знав, що в нашому реальному житті все відбувається зовсім не так, як це тлумачив Світличний . . .

„Влітку 1970 року, не замислюючись над наслідками, я дав своїй знайомій студентці з ЧССР Ганні Коцуровій саморобну збірку віршів В. Стуса, раніше передану мені особисто автором.

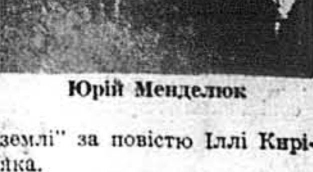
„Ця збірка містила ряд віршів антирадянського спрямування. У деяких віршах протягується ненависть до радянської дійсності і до радянських людей. Цю збірку Коцурова нелегально вивезла за кордон і передала її емісарам оунівської преси. Збірку надрукували в Лондоні в розкішному оформленні, а буржуазно-націоналістична пропаганда виставляє цей факт, як доказ „затиску" молодих і талановитих українських поетів, який нібито існує в Радянському Союзі.

„Крім того, я також осо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Фільмова Корпорація в Торонті накручує фільм за сценарієм Юрія Менделюка

Торонто. — Минулого тижня Торонтонська Фільмова Корпорація почала накручувати в студіях СіБіСі в Клайнберґу фільм "The Merry Wives of Tobias", сценарій до якого написав молодий і талановитий ентузіяст фільмового мистецтва, Юрій Менделюк. Поодинокі ролі у фільмі виконують артисти Голлівуду і Канади. Юрій Менделюк, член Українського Народного Союзу, є автором уже сімох фільмових сценаріїв, що тепер є в розпорядженні одної із фільмових аґенцій в Каліфорнії. Три із цих сценаріїв мають українські сюжети: „Сини" за новелею Василя Стефаника, „Лис Микита" за твором Івана Франка та „Сини землі" за повістю Іллі Кирійка.

Юрій Менделюк

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Виборчі прогнози

Після Демократичної конвенції в Маямі Біч минулого тижня американський нарід уже знає своїх кандидатів на Президента країни, що змагатимуть за найвищий пост не тільки в Америці, але й в світі — Президента З'єднаних Стейтів Америки. Цими кандидатами є теперішній Президент, республіканець Ричард Ніксон і кандидат Демократичної партії сенатор Джордж МекҐоверн. Демократи вже мають також свого кандидата на пост віце-президента, що ним є сенатор Томас Іґелтон, а республіканці — свого теперішнього віце - президента Спіра Еґню, але не мають ще з'ясованої кандидатури на цей пост у черговій каденції.

Вибір сенатора МекҐоверна на демократичного кандидата і схвалена демократична плятформа вже дали багатьом знавцям і коментаторам американської політики досить арґументів для порівнянь та виборчих прогноз. Згідно з їхньою оцінкою та передбаченнями, виборчі змагання матимуть цим разом більше характер протиставлювання індивідуальностей: Джордж МекҐоверн проти Ричарда Ніксона.

Згідно з прогнозами відомого впливового журналу „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 24-го липня, МекҐоверн і демократи намагатимуться представити республіканського кандидата Ричарда Ніксона як людину, яка не заслуговує навіть на стільки довір'я, щоб від неї купити вживаний автомобіль. Республіканці зі свого боку, хоч ще не почали своєї виборчої кампанії, вже намагаються не без успіху представити МекҐоверна як радикала - соціяліста, покликаючись на його програму і на його минуле, включно з його приналежністю до „проґресистів".

Коли мова про проблеми у виборчій кампанії, то демократи оправдано передбачають, що матимуть „твердий горіх" з республіканським кандидатом Ніксоном, який має за собою одну каденцію в Білому Домі і може свої обіцянки піддержати своїми ділами. Одною з найбільш гарячих проблем передвиборчої кампанії буде В'єтнамська війна. МекҐоверн обіцяє відкликати з В'єтнаму всі американські війська протягом трьох місяців після інавґурації. Президент Ніксон уже відкликав з В'єтнаму сотні тисяч американських вояків, що їх туди вислали його демократичні попередники. Нічого, крім обіцянок — уважають спостерігачі — не може протиставити Джордж МекҐоверн відвідинам Ричарда Ніксона в Пекіні і Москві та іншим його заходам для міжнародного відпруження.

Для демократичного кандидата не дуже рожево представляється — в оцінці спостерігачів — зіставлення демократичних і республіканських арґументів у внутрішній американській політиці. Насамперед, президент Ніксон має багато більші можливості „робити враження" різними заходами, ніж їх має МекҐоверн. За приклад може послужити теперішня акція Уряду для допомоги потерпілим від гураґану і повені. Демократи вже обвинувачують республіканців за їх „спілку" з великими підприємствами та багатіями. Але республіканці можуть протиставити обіцянкам свої діла для нормалізації економіки, припинення інфляції, зменшення безробіття, допомоги школам та ін.

Усе це арґументи, але вони ще далеко не перерішують можливостей висліду виборів. Знавці пригадують, що британський прем'єр Вінстон Черчилл програв вибори після того, як зробив найбільшу прислугу своєму народові перемогою в другій світовій війні.

Можливо, що це й мають на думці стратеги демократичної виборчої кампанії, покладаючи великі надії на виборців між 18-ма і 24-ма роками життя, а таких є тепер в Америці понад 25 мільйонів. До цих виборців — в оцінці знавців — далеко сильніше промовляють перспективи включно з обіцянками, аніж відклики на минуле, якого вони не переживали. МекҐоверн розраховує, що його виборче гасло: „Америко, ходи додому!" промовить до більшости з них, і це запевнить йому перемогу навіть при опозиції зорганізованого робітництва.

В загальному, зіставляючи індивідуальності і програми, знавці заповідають перемогу для президента Ніксона.

Згідно з наявними інформаціями, як і перебігом та вислідом Демократичної конвенції, прогностики щодо висліду листопадових виборів майже не беруть до уваги „етнічного арґументу", себто щонайменше 30 мільйонів громадян, які належать до різних етнічних груп, включно з українською. Це ще тільки підкреслює потребу, щоб ці етнічні групи, включно з українською, під час виборів „встали і були пораховані".

Новообраний Патріярх

Смерть похилого вже віком, на 86-му році життя, Вселенського Патріярха Атенаґораса I, подвижника ідей екуменізму — поєднання й єдности поділених християнських Церков і гарячого прихильника зближення православного і католицького світу, не залишила порожнечі у проводі двох сот п'ятдесяти мільйонів вірних Православних Церков. Обранням молодого, бо всього 58-літнього Митрополита Дімітріоса, наймолодшого віком з усіх 15 членів Патріяршого Святішого Синоду, на престіл Вселенського Патріярха, підкреслило волю цього Синоду продовжувати новими силами й з новою енерґією започатковані Атенаґорасом I екуменічні змагання. З другого боку континуїтет цих змагань підкреслений фактом, що кандидатуру нового патріярха поставив голова цього ж Синоду і щирий прихильник християнської єдности Митрополит Мелітон, насправді той, що мав перейняти за віком, престижем і заслугами престіл Вселенського Патріярха.

Обраний на Вселенського Патріярха, Дімітріос I, відомий із своєї пастирської діяльности на становищах пароха грецьких православних церков у Греції і в самому Істанбулі, ще як диякон, а потім уже як священик, визначається своєю релігійністю і в першій мірі священичим спрямуванням своїх зацікавлень і турбот. Займаючи патріспрямуванням своїх зацікавлень і турбот.

Треба сподіватися, що так само, як і його великий попередник, Дімітріос I матиме повне зрозуміння для долі й розвитку всіх православних Церков, зокрема ж тих, що перебувають у важких умовах атеїстичних безбожницьких режимів, як і тих, що внаслідок окупації їхніх країн московськими большевиками, мають єдину можливість продовжувати й розвивати своє релігійне життя поза межами їхніх батьківщин. У своїй діяльності Дімітріос I буде зустрічатися напевно з багатьма труднощами не тільки збоку турецького уряду, який намагається узалежнювати Вселенський Патріярхат від своїх політичних цілей та тенденцій, але й, зокрема, збоку Російської Православної Церкви, яка у своїй діяльності мусить керуватися вимогами й аспіраціями совєтської великодержавної політики. Традиції Покійного Патріярха Атенаґораса I і досвід очолюваного Митрополитом Мелітоном Святішого Синоду дозволять напевно новому Вселенському Патріярхові Дімітріосові I знайти правильний і вірний шлях.

К. Крупський

ВИМУШЕНЕ СПІВЖИТТЯ

Після того, як американське воєнне летунство відновило налети на Північний В'єтнам і після наказу президента Ніксона замінувати північнов'єтнамські морські порти, здавалося, конференція на вершинах у Москві не відбудеться. Заінтересований конференцією світ нетерпляче очікував на реакцію Москви, яка чомусь не п о с п ішала реаґувати. За кілька днів „Известия" затаврували а м ериканський „варварський" злочин, але московські диктатори мовчали. Їхня мовчанка була промовистою ознакою того, що вони таки хотіли, щоб конференція відбулася.

По-різному інтерпретувала американська преса ту ознаку бажання кремлівських вождів відбути конференцію, але, здається, найвлучнішу інтерпретацію подав журнал „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 15-го травня у статті „Чи може Росія перегнати Америку?", з якої читач може переконатися, чому кремлівські вожді бажають переговорювати та співіснувати з „відмираючою капіталістичною системою".

Названа стаття — це спеціяльний рапорт про совєтську економіку, що, як показують наведені в ньому цифри, знаходиться в скрутному положенні, хоч зробила значний поступ у порівнянні з економікою царської Росії з-перед 50-ти років.

Це виразно унаочнюють наведені в статті порівняльні дані протягом двох останніх десятиріч (1950-1971 років). Вартість в и п родукованих дібр та послуг (в мільярдах долярів): 1950 р. СССР — 168, ЗСА — 503, 1960 р. СССР — 303, ЗСА — 690, 1971 р. СССР — 526, ЗСА 1047.

З цього видно, що продукція господарських дібр у ЗСА від 1950 по 1971 рік зросла на 108%, а в СССР за той самий час аж на 213%. Але не треба бути економістом, щоб зрозуміти, що для Совєтського Союзу цей ріст є закономірним у післявоєнні роки, коли індустрія мусіла якмога швидше приходити до нормального стану після воєнного знищення. Однак, в останніх роках помітне велике сповільнення совєтської продукції, чому не можуть зарадити ніякі протизаходи.

Подібний ріст продукції в Америці був би навіть небажаним та й неможливим, бо вільна приватна економіка базується на принципах попиту і пропозиції, що автоматично виключає продукцію чогось, на що нема попиту.

Совєтський споживач на відміну від американського ще дуже далекий від „насичення". Стандарт совєтської економіки можна було б скоріше порівняти із американським з 1920-их років, але в ніякому разі з 1970-их років. Тож, твердження Хрущова, зроблене кільканадцять років тому про те, що СССР у 1970 році випередить Америку, тепер уважають за сумний жарт навіть нинішні совєтські провідники.

Американські аналісти так характеризують совєтську економіку:

— Сповільнення росту в останніх роках та недосконалість у ключових секторах.

— Продукція споживчих товарів далеко відстає від запотребування. Совєтські громадяни знають, що їхній життьовий стандарт куди нижчий від стандарту багатьох інших країн.

— Постійна криза в сільському господарстві. Навіть цього року Москва змушена закупити на Заході мільйони тонн збіжжя.

— Чимраз більше поширюються щілини в технології, особливо в ділянках автоматизації, обчислювальних машин (компютерів), нафтохемічних продуктів та індустріяльно - дослідчого розвитку.

Друга порівняльна табличка рапорту показує, скільки часу потребують американський і совєтський робітник, щоб заробити на основні харчові продукти, одяг та інші речі першої потреби. З таблички видно, що для цього совєтський робітник мусить працювати багато довше від американського. Навіть на пляшку „водки" мусить працювати він 6 з половиною годин, тоді як американець лише півтори години.

Інша табличка представляє „ще одну ділянку, в якій совєти дуже відстають". Цифри таблички базовані на кількості населення в 1971 р. і показують, що в СССР працює 32 мільйони аґрарних робітників, щоб прохарчувати 246 мільйонів. Виходить, що один аґрарний робітник годує 8 осіб. В Америці працює 3.5 мільйона фармерів, щоб прохарчувати 208 мільйонове населення. Отже, один фармер годує 59 осіб. При тому непотрібно доводити, що американці харчуються куди краще, як підсовєтські громадяни. Крім м'ясних і молочних продуктів, американці цілий рік мають подостатку свіжих овочів та ярини, а в Совєтському Союзі свіжа ярина та овочі є продуктами сезоновими.

Европейські знавці СССР твердять, що совєтські провідники сподіваються після підписання договорів з през. Ніксоном здобути кредити на усунення індустріяльних труднощів, технічну допомогу для розвитку продукції споживчих товарів та поборення хронічної індустріяльної відсталости і піднесення життьового рівня населення.

Зрозуміло, що в нинішних часах зростаючого перенаселення та щораз більших соціяльних ускладнень кожна країна має якісь проблеми. Досі ще не було (і, мабуть, ніколи не буде) системи, яка ідеально розв'язувала б усі труднощі. Американці мають проблему безробіття, інфляції і т. п. Але ці проблеми існують також в Совєтському Союзі, тільки що там їх приховують. Американські безробітні одержують державну допомогу, а в Совєтському Союзі тих нещасливців таврують як злочинців і знецінення грошей штучно здушують, хоч це ще неґативніше відбивається в інших ділянках державної економіки.

В іншому місці статті сказано, що СССР коштом добробуту населення розбудував мілітарну машину, а нам здається, що навіть без тієї машини совєтська система не могла б створити для своїх громадян такого добробуту, який мають громадяни передових країн світу, де існує приватна власність. Фактом є, що мілітарна оборона Америки найсильніша. Вона випередила совєтську в дослідах космічних просторів і не обнизила, а, навпаки, зробила життьовий рівень своїх громадян найвищим у цілому світі.

Отже, суть справи полягає у свободі людини і в приватній ініціятиві, яку годі заступити півсотнею томів Леніна та інших божків комунізму. Їхні твори захоплювали іншу ґенерацію людей, в іншому часі та в інших обставинах. Після піввікового будування „к о м уністичного раю" нарід вимагає не теорій та обіцянок, а твердих діл.

Завдяки модерній комунікації між народами навіть частині росіян не промовляють уже до серця й розуму міти про безкраю величину Росії. Вони також починають прозрівати і запримічувати, що багато країн світу, деякі з них у сотню разів менші від СССР, зуміли створити дійсно культурне життя своїм громадянам. Важливе те, що ті країни осягали високий рівень життя без найменшого насильства, а совєтська імперія — одна з найбагатших на природні ресурси країн — спирала й спирає свої успіхи на мільйонах людських жертв, на безприкладному в історії людства терорі.

Дотеперішні прояви невдоволення з існуючого режиму серед підсовєтських народів все більше й більше зростатимуть. Можемо бути певні того, що молоде покоління не задовольниться порожніми обіцянками про краще життя, свободу релігії та національну свободу для окремих народів. Воно схоче мати те все в дійсності.

Леонід Полтава

ШКОЛИ І ТРАКТОРИ

На третій сесії Верховного Совєту Української ССР у Києві в червні виступав із звітною доповіддю міністер освіти УССР О. Маринич. Його довга доповідь зайняла майже всю сторінку „Радянської України" з 9 червня. Читати її всю — нудота й мука. Але після вихвалянь і захвалювань комуністичної партії за опіку над шкільництвом цей міністер, що керує тільки початковими і середніми школами, сказав дещо й про справжній стан школи в Україні і про дальші московсько - партійні пляни щодо українських дітей та молоді.

В Україні, що нараховує понад 47 мільйонів населення, є 29 332 загальноосвітні школи, де навчання триває 8 років. У них вчаться 8 мільйонів 400 000 учнів. Доповідач виявив д а л ь ший плян режиму російщити українських дітей і молодь, сказавши: „За новим навчальним пляном середньої школи майже половину часу відводиться на вивчення гуманітарних предметів. Провідна роля належить історії (комуністичної партії та СССР — Л. П.) і суспільствознавству (те ж саме — Л. П.). Важливу ролю відіграє ознайомлення з основами економіки і радянського права. Змістовнішими стали підручники з мов — російської та української".

Отже, мова число перше — російська. В Україні, у XX сторіччі! Не даремно тепер у совєтській пресі згадують про Тараса Шевченка тільки двічі на рік: в день народження і в день смерти, 9 й 10 березня...

Переінакшувати навчальні програми почали тому, що із середніх шкіл виходила молодь з досить добрими знаннями точних наук, математики, фізики, хемії, але мало-хто вмів писати грамотно і мало-хто був дійсно людиною із середньою загальною освітою. Тому повернулись до гуманітарних наук, навіть почали у старших клясах викладати „основи радянського права", щоб краще вияснити молоді, що можна і чого ні, як і за що та яким реченцем карають в СССР, а також щоб поборювати „прояви буржуазної ідеології".

Доповідач виявив, що при школах у роки наступної п'ятирічки будуть розбудовувати „промислово - виробничу базу" — змушуватимуть учнів працювати при станках, у майстернях, при сільськогосподарській т е х ніці для того, щоб по закінченні школи більшість із них залишити на праці на місцях, а декого послати ще до промислового технікуму. В Україні буде дедалі важче звичайним дітям здобути високу освіту — це право резервують для дітей партійно-бюрократичної верхівки та чужинців з півночі. „Нині професіями слюсаря, токаря, шофера, механізатора оволодівають 100 000 учнів 9-10 кляс. Близько 500 000 школярів працюють в учнівських виробничих бриґадах. Набувають поширення учнівські ремонто - будівельні бриґади, табори праці і відпочинку", — звітував міністер.

У багатьох школах низький рівень навчання. Ця причина, як і безперспективність потрапити до високих шкіл, а також матеріяльне незабезпечення багатьох учнів, викликає у висліді те, що діти кидають школу, не закінчивши її: „Щороку із шкіл вибуває майже четверта частина учнів".

Окупаційний режим дедалі більше перекидає на плечі колгоспників і робітників будування нових шкільних приміщень: „Необхідно всіляко підтримувати ініціятивне будівництво на кошти підприємств, колгоспів і радгоспів"...

„У системі Міністерства освіти УССР працює близько 500 000 учителів". У сільських школах їм особливо мало платять, вони не мають відповідних умов, і тому втікають із сіл. Багато випускників інститутів навіть не з'являються до призначених їм сільських шкіл. Міністер вимагав від учителів більшої дисципліни та активнішого виховування дітей в „науково - атеїстичному" дусі. „У ряді областей відчувається, — признавався він, — потреба в учителях математики, фізики, мови і літератури, історії, географії, особливо в школах сільської місцевости".

Початкове навчання тепер провадиться тільки три роки, з 4-го року розпочинається „загальноосвітнє навчання", яке для більшости кінчається на 8-й клясі або й раніше.

Гість в Редакції

(Замість фейлетону)

Справа виглядала серйозно! Гість, з вигляду патріот-пенсіонер, скинув маринарку і розвісив її обережно на спинці крісла. Розсівся вигідно на кріселку і витягнув з паперової вухатої торби дюжину карточок, записаних акуратно дрібним мачком. Поправив на носі окуляри.

— Катастрофа! — шибнуло редакторові через голову. П е р е дбачається „балак" принаймні на годину часу. Поглядом „туги і безнадії", як писав Зеров, глянув на друкарську машинку і на першу сторінку машинопису розпочатої вступної статті, по яку вже сиґналізувала друкарня... Зідхнув і зрезиґновано відсунув рухомий столичок з машинкою. Майже благальними очима вдивлявся в гостя, що, послинивши пальці, сортував на крайчику стола свої картки, стібновані дрібним мачком.

— З котрого боку піде атака? — здогадувався редактор у своїх скорбних думах. — За Патріярхат?.. Гарвардську катедру?.. За УНРаду, УККА?.. А може за останню поїздку президента Ніксона?.. І вже вчувалися йому, редакторові, сповнені жалю й святого обурення слова патріота - пенсіонера, — мовляв, після Риму — „продала нас Америка", як тут, несподівано, впало запитання:

— Слухайте, а ви не маєте чого кращого друкувати в цій вашій газеті, лише мусите писати про якусь Параню?..

— Що, прошу?.. Що ви сказали? — зробив великі очі редактор.

— Кажу вам ще раз, по-нашому, по-українському: не маєте якоїсь іншої теми, тільки мусите писати про якусь Параню?

В редактора забилися думки з думками. У пам'яті гортав сторінку за сторінкою свого щоденника — шукав Парані серед надрукованих в останньому часі матеріялів, — але не знаходив.

— А що це таке було? — спитав патріота - пенсіонера. — Стаття?.. Фейлетон?.. Підвал?.. А може посмертна згадка?

— Яка там посмертна згадка! — хвилювався гість. — Стаття отака довжелезна, кобила, що тягнулася в газеті цілий тиждень чи що! А найбільше зло мене брало через те, що під кінець завжди стояло: „Далі буде".

Редактор аж вдарив себе долонею по чолі!

— Ах, знаю! Пригадую! — усміхнувся блідим усміхом. — А чи ви, добродію, бодай потрудилися прочитати цю статтю про оту, як ви кажете, „Параню"?

— Я?.. Читати таку єрунду? — обурився гість. — Та хіба в мене не було чогось кращого робити?.. Я лиш кинув оком на заголовок і зразу зло мене взяло...

— А все ж таки ви могли б спромогтися прочитати уважніше бодай сам заголовок! — перебив йому редактор, цим разом піднявши голос півоктави вище. — Якби ви, добродію ласкавий, були це зробили, тоді побачили б, що в заголовку немає мови про якусь Параню! Будь ласка, прочитайте собі ще раз, що тут стоїть надруковане! — і підсунув йому число „Свободи": — „Ознаки параної, як соціяльна небезпека". Ну?.. Де ж ви тут бачите якусь Параню?

Гість поправив окуляри й уважно та вголос прочитав заголовок статті.

— Ну, так, — похитав головою, — по-вашому буде Параноя, а по-нашому Параня чи там просто Параска, як казали гуцули. Ех, пане редакторе, пригадую собі одну таку Параску ще з молодих років, коли я був гімназистом і робив прогульки в наші гори... Пане редакторе, що то була за краса! Вогонь — не дівка!

Редакторові з р о б илося слабо. Молодший співробітник редакції, Юрко, скочив на коридор по воду.

І. Кер.

Західня Німеччина відмовилась видати ЧССР викрадачів літаків

Прага. — Дня 18 квітня 1972 року і дня 8 липня 1972 року були викрадені на території Чехо - Словаччини літаки озброєними людьми, які змусили пілотів летіти за кордон, на територію Німецької Федеративної Республіки. Пресова чехо-словацька аґенція ЧТК повідомила, що на вимогу Праги — Бонн відповів неґативно й не видасть винних у захопленні чехо - словацьких літаків, які в обох випадках були повернені до Чехо-Словаччини. Власті в Празі далі домагаються видачі втікачів, покликаючись на Гаазьку „Конвенцію про боротьбу проти незаконних захоплень повітряних суден". Але уряд Західньої Німеччини відповів, що над тими особами суд відбудеться, тільки не в ЧССР, бо їх не буде видано, а в Західній Німеччині. У обох випадках втікачі попрохали право на політичний притулок у Німецькій Федеративній Республіці; вони не вимагали ніякого грошевого викупу, тільки права на політичний притулок поза країнами совєтського бльоку.

Ольга Приходько

З МОРЯ ЖИТЕЙСЬКОГО...

Розповідь з часів старого Поділля

(12)

Зиґмунд був охочий заплатити всяку ціну. Це був розкішний туалет венеціянської доґареси із тяжкого брокату з пишним коміром із прекрасних коронок і тоненько стягненим пасом. Фасон не мав нічого спільного з панівною тоді модою, і це дуже турбувало головну кравчиню, але Зиґмунд настояв на своєму. І коли Стефанія появилась у цьому туалеті в товаристві, це виглядало так гарно, що нікому в голову не прийшло, що це може бути немодним, і більшість присутніх були переконані, що це та найновіша мода, яка має незабаром з'явитися.

Цим успіхом і почалося . . .

Безжурна молодість завжди легковажна . . .

Зиґмунд захопився успіхом своєї дружини і почав вигадувати та розшукувати для неї стильові моделі для туалетів. Ходив по ґалеріях, переглядав старі ґравюри, в музеях, бібліотеках листкував старі журнали і накреслював собі всякі фасони, всякі деталі, які йому здавалося могли б підійти Стефанії. Раз то був повний таємничої поезії туалет еспанської дами з легких, прозорих коронок, іншим разом — білосніжна тоґа римської матрони, оздоблена золотим стильовим орнаментом, далі — чорна, гладка, строга сукня Марії Стюарт з твердим, високим білим коміром . . .

Але кожного разу це було щось ориґінальне, несподіване, артистичне, вибагливо вишукане, так що в тому товаристві, де вони обертались, всі з цікавістю очікували на появу пані Бронєвської, як на приємний атракціон.

Яка безодня була між цим веселим життям повним різноманітних забав та розваг, повним успіху, загальної уваги, і тими довгими одноманітними роками в монастирському пансіоні за високими мурами! . .

Правдоподібно тому, що її дитинство було таким сумним, що власне вони обоє не зазнали в свій час веселих дитячих забав із однолітками, ця потреба молодої товариської розваги прийшла до них запізнено і захопила їх так інтенсивно. Крім того всі обставини якось самі тому сприяли, і вони без розмислу закрутилися в цьому товариському колі, духом цілком для них чужому.

І дуже скоро це відчули.

Зимовий сезон кінчався. Хоч група ближчих знайомих кликала Бронєвських із собою до Біяріцу на морські купелі, цей спосіб життя, це товариство вже почало їм надокучувати. А коли повіяло весною, коли теплий вітрець приніс пахощі пробудженої землі і першого весняного цвіту, у них пробудилась туга за рідним краєм, за рідною землею, за просторими ланами та лісами. Згадали свій чарівний парк, повний цвіту, спів соловейка . . . Також стало соромно, що так довго залишали стареньку самотню матусю. Хотіли чимскорше їхати, щоб обняти її та потішити. Отже, почали радісно готуватися до подорожі. Стефанія накупила багато дарунків, а Зиґмунд написав матері, що вони в найближчому часі будуть вдома.

Перед від'їздом знайомі запросили їх востаннє на спільну прогулянку до Бульонського лісу.

Вибираючись на цю прогулянку, вони поспішали, бо мали того дня полагодити ще інші справи. Весела і радісна Стефанія, швидко збігаючи широкими сходами свого готелю, якось оступилась, перескочила через кілька східців і впала. Переляканий пан Зиґмунд і швайцар, що був внизу, кинулися до неї і віднесли непритомну пані нагору. Негайно викликали лікаря, але тим часом Стефанія опам'яталась, сказала, що їй нічого не сталось і що вона може зараз же знов іти. Але коли підвелася, то голова їй закрутилася, і лікар порадив якийсь час спокійно полежати. До вечора стан її зігіршився, а на другий день виявилось, що треба зробити малу операцію, бо внаслідок падіння стався потрат.

(Далі буде.)

Повідомлення Адміністрації

З уваги на те, що в днях від 24-го до 29-го липня „Свобода" не буде появлятися, — проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації перед тією одностижневою перервою.

ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМІСІЯ
ЮВІЛЕЙНОЇ МІЖКРАЙОВОЇ
ПЛАСТОВОЇ ЗУСТРІЧІ — 1972

Комунікат ч. 2

15 липня 1972

В днях від 19-го до 27-го серпня 1972 року
— відбудеться —

ЮВІЛЕЙНА МІЖКРАЙОВА ПЛАСТОВА ЗУСТРІЧ
ПЛАСТУНІВ І ПЛАСТУНОК КАНАДИ, ЗСА ТА ІНШИХ КРАЇВ
З НАГОДИ 60-РІЧЧЯ ПЛАСТУ
на ПЛАСТОВІЙ ОСЕЛІ „ВОВЧА ТРОПА"
в EAST CHATHAM, N.Y

ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА:

СУБОТА, дня 19-го СЕРПНЯ — Приїзд і розтаборування;

НЕДІЛЯ, 20-го СЕРПНЯ:
Год. 9:30 ранку: АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА для учасників православного віровизнання і відкриття Зустрічі.
Год. 5:00 по пол. АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА для учасників католицького віросповідання.

Від 21-го до 25-го СЕРПНЯ програма для пластової молоді, як змагання юнаків і юначок в практичному пластуванні і в пластових вмілостях, історична теренова гра, спортові змагання, мистецькі конкурси;

СУБОТА, 26-го СЕРПНЯ — Мистецька програма для учасників Зустрічі і Громадянства. Вечером Прощальна Ватра.

НЕДІЛЯ, 27-го СЕРПНЯ, год. 9:30 — Служби Божі, роздача нагород першунам дефіляда учасників Зустрічі та закриття.

- Організаційна Комісія ЮМПЗ-72 запрошує отсим до участи в Зустрічі в днях 26 і 27-го (неділя) серпня ц. р. усіх ВШ. Батьків пластової молоді і Громадянство.
- Батьки пластової молоді зможуть таборувати на терені Пластової Оселі під час Зустрічі в окремому таборі.
- Потрібний власний, повний таборовий виряд (шатра, трейлери, кухонки).
- Прохарчування для гостей 27 і 28-го серпня можна буде дістати в буфеті Пластової Оселі.
- Одноразова реєстраційна оплата від особи 2.00 дол., за паркування авт 1.00 дол. на цілий час Зустрічі.
- Батьки, що мають намір таборувати на Зустрічі — зголосяться через свої Пластові Станиці, виповняючи реєстраційну карту „для УПС і ГОСТЕЙ", до 31-го липня ц.р.
- Рівнож є можливість замовити собі нічліги в мотелях і готелях БЕЗПОСЕРЕДНЬО. Адреси мотелів є подані всім Пластовим Станицям і Гурткам Пластприяту.

пл. сен. ЗЕНОН КОРЧИНСЬКИЙ
Голова Орг. Комісії

інж. РОМАН БАРАНСЬКИЙ
Референт Гостей

Закінчення шкільного року в Школі Українознавства ім. Лесі Українки в Сиракюзах

Черговий шкільний рік закінчився в нашій школі в суботу 24 6 1972 р. Вранці о год. 8:30 зібралися учні у церквах св. Івана Христителя і св. Апостола Луки, щоб подякувати Всевишньому за щасливо пройдений шкільний рік. Після відправ зійшлися усі в шкільній залі, щоб перед одержанням річних свідоцтв виступити перед своїми батьками.

Програму започаткували діти дитячого садочка, якими проводила в заступстві учительки Оксани Кравс, молоденька мати, Марта Сай, яка ще так недавно сама була ученицею цієї школи, а тепер уже виступало на сцені її троє дітей. У програмі чергувалися співи і деклямації, які приготовили поодинокі кляси. В індивідуальних виступах деклямувала учениця 1-ої англомовної кляси Маруся Свєнціцька і грала на фортепіяні Ганя Гурська. Учні 9-ої кляси відіграли коротку сценку, що її змістом було закінчення шкільного року. Програму закінчили учениці 2 найвищих кляс, проспівавши при акомпаніяменті ґітари пісні: „Як не любить Тебе, Україно", „Тихо над річкою" і „Виростеш ти, сину".

Промовляли обидва отці-катехити, о. шамб. Василь Середович і о. Павло Шпірук, обидва отці підкреслювали значення навчання в українській школі. Директорка школи Марія Логаза, подала звіт зі стану школи в останньому шкільному році. Приявні довідалися, що на початку шкільного року записалося до школи 132 учні, закінчило 121. Відпало впродовж року 11 учнів, а це з англомовної кляси 1, а зі садочка 10. В інших клясах усі учні видержали до кінця шкільного року.

Управа школи складалася з 3-ох членів: управителька — *Марія Логаза*, заступниця — Михайлина Величко і секретар — Надія Сеник. У школі вчили ще такі вчителі: Ангелина Колодій, Ольга Бачинська, Зінаїда Потульницька, д-р Євгенія Єржківська, мґр Микола Дупляк, Рута Галібей, мґр Мотря Багатюк, мґр Мирон Ткач і Оксана Кравс.

У цьому шкільному році навчалися такі кляси: 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, англомовні 1, 2, 3 і дитячий садок.

Днів навчання було 36. Учні закінчили шкільний рік з такими поступами: відмінно — 22, дуже добре — 34, добре — 44, задовільно — 9, незадовільно — 2, поправки — 2.

У цьому році переведено матуральний іспит, під проводом делеґата шкільної Ради проф. Осипа Залеського. Іспит склало 8 абітурієнтів: Стефанія Болозовська, Андрій Войтович, Лідія Войтович, Богданка Клімцикевич, Адріян Лоґуш, Роман Лоґуш, Христина Свєнціцька і Оксана Сеник.

У 5-ій клясі переведено змаг в читанні книжок. Усі діти брали в ньому участь. Перше місце здобула Леся Гурська, друге Тася Лучкович, а третє Марко Гудзяк. При перевірці прочитаних книжок визначилась своєю розповіддю Мартуся Шоробура. Змаг перепровадила опікунка кляси, п-і Ольга Бачинська. Усі учасники змагу одержали грамоти участи в змагу і нагороди-книжки.

45 учнів нашої школи передплачували „Веселку" за посередництвом школи. На терені школи перепроваджено серед учнів збірку на „Рідну школу" в Мюнхені, яка дала у висліді 63 дол.

Крім навчання, яке відбувалося щосуботи, школа дала протягом року 7 імпрез, а саме: Миколаївський Вечір, 3 Літературні Вечори (в Сиракюзах, Ютиці і Рочестері), присвячені творчості сучасних поетів в Україні, Свято 22 Січня, Шевченківський Концерт і попис на закінчення шкільного року. 6 з тих імпрез підготовили самі учителі, а Миколаївський вечір п-і Оксана Федорович.

Заходами школи відбувся двомісячний курс сальонових танків, який перевів безкорисно один з батьків — *Дмитро Лозинський*.

По вислуханні звіту управительки школи всі учні разом зі своїми вчителями розійшлися по клясах і там одержали річні свідоцтва.

Управа Школи Українознавства ім. Лесі Українки в Сиракюзах.

У СІЯТТЛІ ВІДКРИЄТЬСЯ В ЦЬОМУ РОЦІ велика виставка товарів, у якій вперше візьме участь СССР, шукаючи ринку збуту для деяких своїх товарів у ЗСА. Виставка матиме назву „Юнімарт 72". Виставка міжнародна, і СССР буде там найбільше представлений, але які машини чи інші товари Москва пропонуватиме американцям, покищо не відомо.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ІГОРЯ НОВАКІВСЬКОГО
25.00 дол. на Санітарно-Харитативну Службу в Мюнхені
зложили:
ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ і ПЛАСТ-ПРИЯТ
в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н.Дж.

Опечаленій Родині складаємо вислови глибокого співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого нам Приятеля
сл. пам'яті
інж. ПЕТРА ШОХА
складаємо дол. 75.00 на УВАН
Дмитро БАКЕВИЧ-ЦУКОВСЬКИЙ
Мирослава і Михайло ВОВКОДАВИ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ІГОРЯ НОВАКІВСЬКОГО
зложили на СХС в Мюнхені:
д-р Осип Любчак 50.00 дол.
д-р Степан Ничай 50.00 дол.

П О Д Я К А

З волі Всевишнього відійшов від нас у вічність
дня 14-го червня 1972 року
НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ БАТЬКО, БРАТ, ДІДУСЬ
і ШВАГЕР

бл. п. МИХАЙЛО ПОПИК

У цім нашім безмежнім горі ми зазнали багато слів потіхи, розради і помочі від нашої Родини, Приятелів і Знайомих. В першу чергу складаємо щиру подяку Високопреподобному о. Монсіньйорові Василеві Федашеві, пароховi церкви св. Михаїла, і Преподобному о. Романові Бялецькому за відправлення парастасів, панахид і похоронних обрядів. Щиро дякуємо хористам церкви св. Михаїла за відспівання панахид.

Наша глибока подяка належиться Родині, Приятелям і Знайомим за Служби Божі і вінки та за пожертви на Фонд Верховного Архиєпископа і на Фонд Катедри Українознавства. Сердечна подяка Станиці Пласту і Пластприятові в Йонкерсі за Служби Божі і вислови співчуття.

Наша глибока вдячність належиться нашим Приятелям: пані добродійці Струмінській, пані Вірі і д-рові Юрієві Кушнірам, пані Марії і д-рові Романові Борковським, панові Романові Карачевському, пані Ярославі і д-рові Василеві Кіналям, пані Іванці й інженерові Петрові Ганкевичам, пані Олі і панові Романові Королям і пані Володимирі Вітюк за поміч у переведенні тризни. Ми вдячні похоронному заведенню Душинський-Черко в Йонкерсі за дбайливе переведення похорону.

Хай Всевишній Вас Усіх винагородить сторицею.

Горем прибиті:
Донька ЛЮБОМИРА СОХАН
з мужем д-ром ОЛЕГОМ
і внуки: БОГДАН, ЗІРКА, ВІРА, та ОРЕСТ.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ ПОКІЙНОГО
буде відправлена

Заупокійна Служба Божа і Парастас

в СУБОТУ, 22-го ЛИПНЯ 1972 р., о год. 8-ій ранку в церкві св. Михаїла при Чеснат вулиці в Йонкерсі, Н.Й.

Заупокійна Служба Божа
за
ДАРІЮ І ВОЛОДИМИРА СТАРОСОЛЬСЬКИХ
буде відправлена
в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н.Й.
в П'ЯТНИЦЮ, 28-го ЛИПНЯ 1972 року
о годині 9-ій ранку,
про що повідомляють Рідню та Друзів

ДІТИ і ВНУКИ

В СУБОТУ, 22-го ЛИПНЯ 1972 р., о год. 9-ій ранку — у церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н.Й.
буде відправлена

Заупокійна Служба Божа
ЗА НАШУ ДОРОГУ ТІТКУ
СЛ. П.
ОЛЬГУ ІЗ БАНДРІВСЬКИХ ШУХЕВИЧЕВУ
яка померла у Львові в листопаді 1970 р.,
про що повідомляють:

КУДРИКИ, ЛОМНИЦЬКІ
РОЖАНКОВСЬКІ, СТАРОСОЛЬСЬКІ

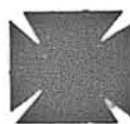
Д-р ЮЛІЯН МИХАЙЛО КАРПЮК
б. адвокат у Львові, Сотник УГА,
учасник Зимового Походу
помер
у вівторок, 18 липня 1972 р., в Ірвінґтоні, Н.Дж.,
на 80-му році життя, заосмотрений Найсвятішими Тайнами.

ПАНАХИДА відбудеться в заведенні Литвина в Ірвінґтоні в четвер, 20-го липня, о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 21 липня, о год. 8:30 рано з цього ж заведення до церкви св. Івана Хрестителя, а опісля на український православний цвинтар у Бавнд Бруку, Н.Дж.

В глибокому смутку
РОДИНА
на еміграції
і в Краю

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
з глибоким смутком повідомляє все Членство,
що 13-го липня 1972 р. відійшов у вічність

бл. п.

ІНЖ. ПЕТРО ШОХ

провідний член Товариства і бувший голова Головної Управи.

Похорон відбувся 15-го липня 1972 р. на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Дружині й усій Родині висловлюємо найглибше співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ГОЛОВНА УПРАВА

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими що дня 21-го червня 1972 року відійшов від нас у вічність у Ґрацу, Австрія
НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ, БРАТ, ЗЯТЬ і СТРИЙКО

св. п. РОМАН КОЧЕРЖУК

довголітній працівник на кооперативній ниві.
Похорон відбувся в Ґрацу дня 26-го червня ц.р.

В глибокому смутку залишені:

жінка ГАЛИНА
теща АННА ЛАДНЮК
брат о. ЮЛІЯН з дружиною СОФІЄЮ
братаниця МАРІЯ ГРИНЕВИЧ зі сином
братаниця ІРИНА ГАРРІС з чоловіком і синами
братанич РОМАН з дружиною і дочкою та близька і дальша Родина в Україні і на еміґрації.

Виставка картин Б. Божемського на Хухрівці

Не забагато в нас мистців такої оригінальної і тонкої мистецької культури як та, що характеристична творчості мистця Б. Божемського. Кілька десят картин з цьорічного доробку виставив мистець, як це буває майже щороку — на вакаційній оселі Хухрівці, що знаходиться в мальовничій околиці Кетскільських гір, біля славної Союзівки, в околиці містечка Кергонксону.

Виставка приміщена в просторій їдальні та в приватних кімнатах власників оселі. І тут є чим намилуватися зір і над чим замислитись. Красвиди, мертва природа, квіти та композиційні мотиви з гуцульським сюжетом, це основна тематика мистця Б. Божемського. Форма картин різного виміру, як це буває у кожного мистця — більші, менші і зовсім мініятюрні. Праця для прожитку та удержання рідні, не дозволяє цій талановитій людині присвятитися повністю мистецтву, це впрочім майже типове для загалу наших мистців. Кожний з вакаційних гостей, що огляне цю виставку — повезе додому, якщо не конкретний набуток творчости цього мистця, то все таки гарний, теплий і приємний спогад. Вкладаючи у фізичний відпочинок трохи душевної розваги, збагачуючи себе культурними переживаннями, яких так небагато у наших буднях, а які так важливі, щоб почувати себе людиною — це необхідність вакаційно - відпочинкових днів.

(В. Г.)

Небуденне вінчання

У суботу 6 травня 1972 р. відбулося вінчання молодих Христини Камінської з Юрієм Фединським в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку в приявності батьків молодих Зиновії і Олександра Камінських та Олександри і Олександра Фединських їхніх родин, численних приятелів, знайомих і гостей. Вже перед весільним обрядом в церкві було для деяких учасників, а особливо для мене великою несподіванкою, що молодий Юрій походить з відомої родини Фединських зі Станиславова, де дідусь молодого був судовим радником і тішився загальною пошаною. Саме на вінчанню був приявний син радника д-р Юрій Фединський, тепер проф. університету в ЗСА, мій найкращий друг і колишній співробітник нашої немовірно тяжкої професорської чи доцентської праці на Українським Державним Університеті ім. Івана Франка у Львові, в літах від осени 1939 до 30 червня 1941-го року. Високий культурний рівень родини п-ва Камінських загально - відомий як в краю, так і на еміграції. В часі влаштованого з повним вишуканням весільного прийняття в першоряднім готелі „Понтшантрен" в Детройті, мав я нагоду пригадати собі батька молодого Юрія, Олександра ще зі Львова з часів позитивного адвокатського полагодження його судової справи за польської окупації Східньої Галичини. Мила культурна атмосфера весільного прийняття давала учасникам змогу пригадати наші висококультурні зустрічі на Батьківщині, які ставили нашу спільноту на високому культурному рівні. Молодий Юрій перебуває тепер в південній Кореї, де працює при військовій прокуратурі і після вінчання молода пара переїхала, згля дно перелетіла до південної Кореї. Бажаємо молодій парі багато щастя та успіхів у подружньому житті!

Олександер Марітґак

АГЕНТИ ТАЄМНОЇ СЛУЖБИ ЗААРЕШТУВАЛИ в Маямі Біч, біля готелю, в якому перебував демократичний кандидат на президентські вибори сен. Джордж МекҐоверн, двох членів так зв. „Республіки Африка". Один із них чекав у авті і мав зброю, а другий хотів пройти до готелю. За ними слідкували раніше й обох заарештували. Організація „Республіка Африка" домагається, щоб у кількох південних стейтах ЗСА створили „Республіку Африку" для негрів. На совісті організації є вже вбиті. Недавно ця організація купила в Мишиґені 40 револьверів.

В АТЕНАХ ПОСТАВЛЕНО В СТАН ОБВИНУВАЧЕННЯ вісьмох греків, підозрілих у плянуванні викрадення Джона Ф. Кеннеді, Юн., сина покійного президента ЗСА, як також інших видатних американських діячів. Усі обвинувачені вже ув'язнені і чекають на суд, що має відбутися найближчим часом.

Проголосив „покаянну заяву" також Л. Селезненко, хемік, що з ним зустрічався Ярослав Добош

(Продовження зі стор. 1-ої)

бисто взяв участь у поширенні одного з віршів антирадянського змісту, автором якого є той же В. Стус.

„Восени 1971 року я, кандидат наук, фактично став кур'єром між І. Світличним і З. Антонюком, передаючи рукопис злісного антирадянського змісту, якого написав колишній бандерівець, двічі засуджений за антирадянську діяльність Д. Шумук.

„Одним з перших, хто зустрів Добоша в Києві, був я. Це сталося тому, що Коцурова, знаючи мої буржуазно-націоналістичні погляди, передала номер мого домашнього телефону на Захід, що й допомогло Добошу швидко знайти мене та скористатися моїми, як зв'язківця, послугами.

„При зустрічах і розмовах з Добошем виявилось, що під виглядом туриста з'явився бандерівський посланець, направлений до нас не оглядати пам'ятки культури, а збирати інформацію для використання її в боротьбі проти СРСР. Його цікавило тільки те, хто на Україні був заарештований, кого засудили, які з'явилися новини ворожої літератури, що можна б було використати в ідеологічній боротьбі проти СРСР. Про це Добош одержав інформації від мене, І. Світличного, Г. Коцурової та інших.

„Визнаючи і засуджуючи ворожість своїх вчинків, я запевняю, що в майбутньому ніколи не буду робити нічого, щоб шкодило нашому радянському ладові, і хотів би разом з усіма чесно працювати на благо нашого народу...

„Я рішуче засуджую ворожу діяльність І. Світличного, В. Стуса, Є. Сверстюка та інших, що писали або поширювали наклепницькі і антирадянські твори та націоналістичний дурман.

„Мені соромно за себе, І. Світличного та інших, що ми спекулювали самим святим — честю своєї Батьківщини та свого народу, не соромлячись готівкою брати за чорні справи від Добоша чи йому подібних.

„Надсилаючи свого листа, я хотів би, щоб він став своєчасним застереженням для тих, хто ще недооцінює ідеологічної боротьби, яку ведуть люті вороги нашого народу — українські буржуазні націоналісти та антирадянщики всіх мастей.

Леонід Селезненко.
7 липня 1972 року."

У Празі триває закритий політичний процес, не допускають журналістів

Прага. — З добре поінформованих джерел повідомляють, що в Празі за зачиненими дверима судять 13 осіб за „антисоціялістичну діяльність", хоча шестеро з них, ліберали, заявили що вони ніколи не були проти соціялізму. Тепер судять групу 30-річного Їржі Мюллера, яка допомагала Олександрові Дубчекові провадити його реформи в 1968 році, перед тим, як танки совєтської армії вдруге окупували Чехо - Словаччину. На суд допустили тільки дружин і найближчих кількох членів родин підсудних, але не допускають закордонних журналістів, отже відбувається ще один закритий комуністичний судовий процес. Підсудних обвинувачують в написанні й розповсюджуванні листівок минулого року, в яких закликалось викреслювати небажаних кандидатів під час голосування у виборах. Підсудні Мюллер, Тесар та інші заперечили свою провину, хоча не заперечують факту розповсюджування летючок з покликанням на конституційні свободи і права. З наступного понеділка в Празі має розпочатися суд над обвинуваченими в „підривній діяльності" та в поширюванні летючок: Ладіславом Гейданеком — істориком, Ладіславом Дусом — пастором з євангелицької церкви у Празі та його помічником.

ЗАКЛИК
КОНФЕРЕНЦІЇ ГУЦУЛЬСЬКИХ ТОВАРИСТВ

Конференція Гуцульських Товариств Америки й Канади повідомляє оцим українське громадянство, що заходами цієї Конференції видається „Історія Гуцульщини", яка вже знаходиться в друкарні.

Ця фундаментальна праця, запляновaна як тритомове видання. Праця охоплюватиме орієнтовно такі розділи:

— Історичний нарис про Гуцульщину.
— Народна творчість.
— Народне мистецтво.
— Визначні діячі Гуцульщини в минулому й тепер.
— Гуцульські товариства та їхня праця у діяспорі.

У виданні буде поміщено багато знімок і ілюстрації до відповідних розділів і тем.

Конференція Гуцульських Товариств Америки й Канади і Редакційна Колеґія цього фундаментального видання звертається з закликом до гуцулів і їхніх приятелів, в діяспорі, подавати матеріяли до цього видання: спомини про окремих знаних діячів на Гуцульщині, про важливі події з життя цієї землі, тощо.

Нині в друкарні знаходиться перший том, наступні томи опрацьовуються, тому просимо поспішити з матеріялами, бо ще є час їх опрацювати й помістити в наступних томах.

Нинішній окупант Гуцульщини намагається фальшувати нашу історію, затерти пам'ять про наших славних попередників і оборонців, борців за волю України, а також намагаються плюндрувати наші безсмертні пам'ятники. Нашим обов'язком є поповнити ці колосальні шкоди, що їх нині завдає нам окупант, та видати непофальшовану й правдиву історію, не забуваючи нікого з наших попередників. Подавати матеріяли на адресу:

Hutsuliya Quarterly Journal, c/o Ukrainian Museum, 2453 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622, USA, або касира: Mr. D. Tkachuk, 304 Passmore St., Philadelphia, Pa. 19111, а також зголошувати передплату на це тритомове видання, яке коштує 25.00 долярів.

Конференція Гуцульських Товариств Америки й Канади

Ще про „Купальські вогні" в Києві

До недавнього повідомлення в „Свободі" з 19 липня під наг. „Купальські вогні в Києві" треба додати докладніші інформації, подані в газеті „Культура і Життя" з 13-го липня. Вістка в тій газеті зветься „Купальські вогні дружби" і в ній розповідається, як було використано народні святкування Купала: „у парку „Пуща Водиця" на тихі води ставка випливли 15 човнів, орнаментованих кольорами прапорів братніх республік. На човнах — дівчата в костюмах народів СССР. Линe пісня про дружбу і любов. Дівчата передають Купаві дари братніх республік, починається театралізований пролог концерту" і т. д. Потім „хлопці Купи Купича підпалили купальське вогнище на воді, дівчата на човнах з бенгальськими вогнями закружляли навколо чарівної папороті". Так до традиційних народних розваг на Купала були додані „совєтські елементи", під назвою „традиційне народне свято" „Купальські вогні дружби".

УСТ ЧЕРНИК (доріст) — ЧЕМПІОН МИЧИГЕНУ

З нагоди кінця сезону копаного м'яча 1971 УСТ Черник зорганізував бенкет для своїх чемпіонів доросту. В присутності батьків і симпатиків УСТ Черника, голова товариства відкрив бенкет і передав дальше його переведення п. М. Кавці. Він уміло перепровадив програму бенкету, а в міжчасі пані угощали присутніх чаєм і солодким. Роздачу трофеїв чемпіонам перевів п. З. Брездень з менаджером П. Гальним. Грімкі оплески нагороджували наймолодших, бо ж вони непереможені, здобули 16:0 точок.

З цієї нагоди вручено також трофей чемпіонам шахістам-юньйорам з внутрішнього клюбового турніру О. Кавка (юньйор) й братам К. і Р. Швайкун.

В. Гриньків

КИЇВСЬКИЙ БАЛЕТ У ЯПОНІЇ

„Правда" з 14 липня сповістила, що до Японії відлетіла на півтора місяці група артистів Київського балету. Її виступи розпочнуться в Токіо показом балету Скорульського „Лісова пісня" за мотивами п'єси Лесі Українки. „Кияни покажуть також балети „Лебедине озеро" Чайковського, „Дон Кіхота" Мінкуса та ін". Вони виступатимуть у 15 містах Японії, в тому і в місті Кіото — „місті-побратимові Києва".

„ЯКЩО БАЖАЄШ ВЧИТИСЬ"

Під таким наголовком помістила київська „Молодь України" з 12 липня повідомлення декількох середніх і вищих наукових закладів про набір студентів. До більшости технічно - професійних училищ випускники середніх шкіл не здають ніяких іспитів: їх приймають без іспитів і за 1-2 роки навчання випускають слюсарів, електрозварників, формувальників і т. д. Ужгородський Університет повідомив про набір студентів на декілька факультетів, подавши, що „вступні екзамени провадяться з 1 до 20 серпня", не зазначивши, якою мовою. Кременчуцький гірничий технікум на Полтавщині оголосив, що бажаючі там студіювати повинні здавати іспити: „з російської, або української мови диктант і з російської або української літератури". Школа „Латвіяс - Ліні" в Ризі повідомила, що „навчання проводиться латиською та російською мовами".

З нагоди відбиванкового турніру на Союзівці

Одним з найкращих способів зацікавлення молоді є спорт. У сучасному періоді українські молодечі організації мають проблеми в утримуванні своїх членів через брак різноманітної програми поза вузькою, самовоховною програмою. Пласт, наприклад переходить більше в напрямі спеціялізаційного пластування, як гірництво, морське пластування, чи мандрівництво, власне тому, щоб охопити старшу молодь й затримати її в українському суспільстві. УСТ „Чорноморська Січ" Нюарк з кожним роком розбудовує і поширює свою працю, виконуючи обов'язок утримання української молоді в нашому суспільстві через зацікавлення в спорті.

Спортова програма „Ч. Січі" зросла до такої міри, що тепер охоплює українську молодь майже в усіх українських осередках в Америці. Літні Спортові Школи „Ч. Січі" мають великий вплив на зріст окремих відбиванкових, футбольних і інших дружин не тільки в „Ч. Січі", але і Чикаґо, Йонкерсі, Клівленді і інших містах. Найголовніший принцип „Ч. Січі" є цей, що всі дружини Спортового Т-ва полягають на вмілости і вправности української молоді. „Ч. Січ", рік - річно вкладає не тільки багато праці своїх діячів, але й не менше фінансових засобів в таких спортових ділянках, як: футбол, відбиванка, ґаківка, плавання, лещатарство і інші, не зважаючи на висліди дружин і спортовців, що їх вони здобувають у грах. Головною вимогою Т-ва є, щоб українська молодь брала участь в змагу.

Одним із таких цікавих змагань, що їх започаткувала чоловіча відбиванкова ланка „Ч. Січі" під проводом інж. Ю. Ставничого — змагуна і тренера І дружини, були змагання в трійковому турнірі, в якому взяло участь 10 найкращих трійок на сході Америки. Цей саме турнір відбувся на Союзівці, з якого були вповні вдоволені не тільки численні гості, але й самі змагуни - учасники, багато з яких а особливо американці — вперше побували на цьому клаптику „Американської України". Притримуючись традиції і в цьому році від 15 - 16 липня, „Ч. Січ" при співпраці управителя Союзівки дир. Володимира Кваса, організує ще більший турнір і на вищому рівні в якому, як вже відомо візьме участь репрезентація українського Торонта, Канада. Крім заавансованої української репрезентації з Торонта, учасниками турніру будуть 4-ри дружини „Ч. Січі" і 6 американських дружин, в складі яких виступають найкращі змагуни східньої Америки. У склад відбиванкових дружин „Ч. Січі" входять, в більшості, молоді змагуни, які покінчили університет и мають родини і професійно працюють, як: адвокати, інженери, учителі та науковці. Їхнє зацікавлення та охота, разом моральною і фінансовою піддержкою УСТ „Ч. Січ" є найкращим прикладом вартости поєднання взаємних зацікавлень для спільної мети збереження українського духа.

Склад зголошених дружин

„Ч. Січ" І: Н. Олесницький, В. Девріс, Ол. Попович.

МЕТРОС В.К.: В. Дипко, В. Макас, Г. Кой.

„Ч. СІЧ" ІІ: Ю. Ставничий, М. Сітницький, Б. Вацлавський.

БІНҐГАМПТОН УМСА: В. Утиро, Дж. Ґерік, М. Міллер.

СТАТЕН АЙЛЕНД, УМСА: І: Р. Радіґен, Д. Янґер, Л. Шабо.

ВЕСТ САЙД УМСА: А. Валов, Г. Фетс, А. Опелт.

„Ч. СІЧ" ІІІ: Л. Кормелюк, Т. Кальба, М. Шалай.

„Ч. СІЧ" IV: З. Стахів, В. Роговський, Р. Гентиш.

ҐРЕНД СЕНТРАЛ: Е. Вінокур, Р. Ґіпполетс, Г. Вісоґогов.

Українська Збірна Торонто: Р. Кузьмин, П. Стефанюк, В. Росоха.

СТАТЕН АЙЛЕНД УМСА ІІ: Б. Батучі, Р. Робінзон, Ерік.

ТАРЗАН, Ч. 6783. Генерал Ітс говорить з Тарзаном про Наомі

AND NOW, TARZAN, A DELICATE QUESTION I'VE HESITATED TO ASK: NURSE NAOMI WANTS TO BE ASSIGNED HERE TO CLINIC AND DISPENSARY DUTIES. MAN TO MAN, I THINK I SHOULD TELL YOU I ASKED HER TO BE MY WIFE – BUT, SHE TURNED ME DOWN! DO YOU WANT HER... ASSIGNED HERE?
I DON'T WANT HER TO GIVE UP HER AIR FORCE MAJOR'S COMMISSION, GENERAL YEATS, TO STAY HERE WITHOUT YOUR PERMISSION! SHE CAN BE VERY HELPFUL, WITH TRIBAL WOMEN...
THAT'S NOT WHY SHE WANTS TO STAY! HASN'T IT OCCURRED TO YOU YET THAT MAJOR NAOMI NORMAN, USAF, IS IN LOVE WITH YOU? THAT'S WHY SHE WOULDN'T MARRY ME!

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

А тепер, Тарзане, один делікатний запит, що я його вагався поставити: медсестра Наомі хоче, щоб призначити її сюди до обов'язків у клініці і приймальні. Говорячи, як мужчина до мужчини, мушу сказати тобі, що я просив її стати моєю дружиною. Але вона відкинула мене! Чи ти хочеш, щоб я призначив її сюди?

Я не хочу, щоб вона вирeклася своєї ранги майора летунства, генерале Ітсе, й залишилась тут без твого дозволу! Вона може бути дуже корисною — у поведінці з автохтонними жінками!

Це не те, чому вона хоче залишитись! Чи ти ще не з'ясував собі, що майор Наомі Норман з американського летунства закохана у тобі? І що це та причина, чому вона не хоче вийти за мене!